

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

SOLIDARITATEA

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

TELEFON No. 750.

ZIAR INDEPENDENT

Politica de duplicitate a Ungariei

Nota Antantei la Budapesta și protestul Micii Antante au fost urmate, în lumea politică și în presa ungară, de o serie de declarații pacifice și articole trase de păr, cum nu s'au mai spus și scris din partea voievozilor noștri maghiari.

Dela Bethlen până la deputatul Szilágyi, delă regental Horthy până la generalul Beliska, toți au luat, pentru câteva zile, masea de pacifisti veritabili, cari nu caută decât buna înțelegere și raporturi prietenești cu Români, Jugoslavii și Cehoslovacii. După aceste declarații și articole ar fi mai ca cineva să-și închipuie că Ungaria ar fi voit vre-odată războiul împotriva Micii Antante. Par a se mira voievozii noștri, că această Mică Antantă se alarmează fără rost.

Dacă lucrurile ar fi precum le prezintă în declarațiile lor din urmă politicienii Ungariei, de ce atunci propaganda enorm de costisitoare împotriva Micii Antante în străinătate; de ce propaganda internă de ură și de implacabil jehonism; de ce înarmările și legile excepționale pentru apărarea națională, când nici Români, nici Jugoslavii, nici Cehoslovacii n'au absolut nici un interes să atace Ungaria?

Noi, cari am trăit atâta timp sub dominația maghiară putem avea pretenția să spunem că-i cunoaștem destul de bine.

Oricum ș-ar așeza de dibaci masea, noi, vedem încotro sunt îndreptate privirile lor lacone și dușmănoase.

Dacă Ungurii de dincolo de Tisa nu pot uita Ardealul, să știe un lucru: Români ardeleni nu vor putea uita nejmădată că au sângerat și s'au sblătuit în întunecare sub tirania stăpânire a Budapestei.

„Ne cutropesc sectele...”

Un răspuns în chestia Catehizării.

Publicăm cu plăcere răspunsul la articolul nostru scris tocmai cu intenția de a atrage atenția celor în drept asupra unui rău care amănăta să devină general. În același timp însă avem ferma credință, că reprezentanții clerului cari au constituit datoriei împlinire și toți cari vad în biserică singurul factor chemat de a pune capăt crizei morale de astăzi, vor aproba din suflet lesirea noastră împotriva păcătoșilor. Căci gândul de a „apostrofa” biserică în sine, ca instituție, sau a aduce o ocară tagmei protest, a fost strein de noi, cari suntem convinși că biserică ortodoxă e departe de a-și fi împlinit chemarea deodată cu înfăptuirea României de azi.

Trebuie să mulțumim autorului articolului „Ne cutropesc sectele...” pentru prilejul, ce mi-l dă ca să pot spune câteva cuvinte în chestiuni de ale catehizării, ce-mi sunt încredințate la Consistorul din Arad.

Răspunse, că sunt unele lacune și chiar omisiuni, din afară, în felul cum se face catehizarea tineretului nostru. Dar îndreptarea nu atârână numai delă dispozițiunile autorității bisericesti.

Nu se încălzise încă pe bună cale Consiliul Dirigent Român în fotoliile sale, când, la propunerea mea, Consistorul din Arad îi solicitase tot sprijinul moral și material la organizarea nouă a învățământului religios. Și, de-atunci încôaci, partea covârșitoare a lucrului la senatul școlar al Consistorului a privit mai ales chestiunile de această natură.

Grija de căpătenie a fost mai ales orânduirea învățământului religios în comunitățile diocezei (Arad, Timișoara etc.), unde avem azi multe școli, acum românești, cu un mare contingent de școlari români ortodoxi.

Înfăptuirea reorganizării ce ne-a preocupat, însă, s'a făcut numai pe jumătate. Organele de conducere ale statului ni-au încredințat, ce e drept, să sistematizăm posturi de profesori de religie și să le îndeplinim.

Astfel s'au sistematizat și îndeplinit, la Timișoara de pildă două, iar la Arad alte două catedre de religie pentru școlile primare, în loc de minimalul de trei catedre, ce le cerusem pentru Arad.

În Timișoara avoam în 1921—22 vre-o opt sute elevi (de școală primară și ucenici), pe când la Arad, unde sunt vre-o 28 puteri didactice primare la 855 elevi primari și mai avoam peste 300 ucenici. Statul nu ne-a dat cuvenita mână de ajutor. Astfel deși pentru Arad cerusem — din considerare la finanțele statului — d'abia trei catedre de religie pentru un contingent de elevi așa de mare, ni-s'au încredințat numai două pentru toate școlile, multe la număr, risipite pe largă întindere a orașului Arad.

În acest chip, noi cei din Consistor nu mai putem purta nici o răspundere pentru omisiuni, decât cel mult povara extremei amărăciuni, că publicistica ne osândește neascultați și că organele de conducere ale țării nu ne dau întreg concursul lor.

Din contră, — în vreme ce nouă, pentru mai mulți ca o mie și o sută de elevi ortodoxi români din Arad, plasăți în vre-o 30 sale de învățământ, ni-s'au încredințat d'abia două catedre de religie, așa auzim: la liceul Moise Nicoară din Arad s'a sistematizat deja catedra de religie pentru cei vr'o douăzeci elevi greco-catolici!

Nu comentez acest lucru, ci numai adaug următoarele:

Cei doi profesori angajați la Timișoara, anul din vara anului 1921, altul încă de mai înainte, au slujit fără leafă. Ne mai putând suporta ei această situație, s'au întors la parohiile lor. — La Arad, cei doi profesori de religie angajați în toamna trecută, ne-au anunțat că se vor întoarce și dânsii la parohiile lor, din același motiv.

Repetițele noastre interveniri la guvern (Cluj) pentru asemenea lucrători ai bisericii, cari umi din ei — și la Arad și la Timișoara — umblă cu trenul pe punga lor proprie, nu sunt încredințate nici măcar de răspuns, uneori.

Dacă ne subminează așadar sectele, când silin-

DELA TÂRG.

(Din viața măștrilor din Ardeal).

Din jos de satul Găvojdja, pe drumul mare, colbuț și plin de sudori, păseam încet spre casă, întovărășit de gândul omului ce se întoarce dintr'o excursiune bogată de plăcută întâmplări.

Și cum veneam așa, cu mersul înainte și cu gândul înapoi, auzii zângănitul unor clopote de cai. Stătui locului ascultând. În mezul zilei, sub arșița soarelui de toamnă, în liniștea câmpiei săracițe de podoașe, zângănitul făcea o deosebită impresie. Pret de câteva clipe cizăii; uruiul roatelor și tropotul cailor se auzia din ce în ce mai deslușit.

„Sunt măștrii delă târg” — îmi zisei, retrăgându-mă în marginea drumului, ca să-și aștept. Când îmi întorsei capul, zării, la o cotitură de drum, ieșind dintr'o limbă de pădure, o trăsură încărcată cu lăzi și cu arne acoperit cu rogozini.

Învăliți în colb, abia recunoscuți în sireghe, lângă chirigiul, pe ciobatarul Cocărtău, iar în dosul lor pe văduva Soca, nevasta fie jertatului Păvăloc, cel mai vestit ciobatar de odinioară.

Ajunși în dreptul meu, chirigiul oprî trăsura. Cocărtău, prieten bun cu tatăl meu, sări jos și dându-mi mâna mă întrebă de sănătate. Dădui binețe văduvei, care sedea mototoi, cu capul la genunchi, îmbrobodită ca în vremea de iarnă.

Nu-i vorbă, încredinat era și Cocărtău, de-ți venea să crezi, că nu-i vremea sfinteii Mării, ci să

apropie ziua lui Ignat; pantalonii groși în ciobote grețe, un pațon de iarnă blănit și anume făcut pentru târguri; la gât un șal mare, iar în cap căciula, ne arătau pe omul, care în viața lui mult va fi degerat pe drumuri și la târguri, în cât nici vara să nu-și lase cojocul acasă. Scuturându-se de colb, zise chirigiului:

„Măi Damaschine, mână în pas, că eu merg cu d-lui pe jos să mi se mai descheje oasele”.

Și plecarăm înainte fără să ascultăm morăitura văduvei.

„Lasă-o în păcate” îmi zise el, — „n'ai ce să-i faci, de când i-a murit bărbatul, s'a stricat, de nu-i chip și Dumnezeu cu ea”.

„Cum așa?”

„Cum așa! Bina. Femeia-i femeie, să tot pătească și nu mai învață. A împins-o păcatul, de s'a optăcit cu un om de gălceavă și după doi ani nu mai avea unde să-și culce capul. Goală nap, căci blăstămatul o pigulise, de și cămașa i-ar fi luat-o, s'a dus la neamurile ei și la 7—8 luni, după ce își făcuse ceva bani, iar s'a întors și se făcea lumtre și punte, ca să se lege de el. A fost însă noroc de ea, că el n'a mai vrut s'o bage în samă, căci altminterdea cine știe ce s'ar fi ales de crunți bănișorii ei.

„Și acum ce face?”

„Ce să facă? Rău face. Ne având unde să-și pună căpătâiul, s'a mutat la Tuți lui Dajboe; și, mai dăj ajutor la căratul lânii, mai spală bitele, mai ieși cu ea la piață, mai vezi cum cântărește, până ce s'a învățat și ea la cumpăratură și la vân-

dutul lânii, iar azi umblă pe la târguri și cumpără ce poate, de lei — o pește, de coșo — câte o mază de lână, și așa trăeste de azi pe mâne”.

„Apoi tot e bine, că face ceva”.

„La lasă-i încolo bine de el, că de când s'a mutat la Tuți și a început să meargă la târguri cu cele „cu lână” s'a stricat, de-i toată putredă. Ce-i drept și după moartea bărbatului începuse să își joace mîndre, dar tot mai pe ascuns, mai cu rusine, acum să te păzească Dumnezeu de ce face. Cât îi dă un pic la maseauă, nici tu târg, nici tu rusine, par'că toată lumea ar fi a ei. Și din gură, ca o melită, nu mai tace, apoi gălcevoasă, de să te ferești de ea cale de trei poste. De toată lumea se prinde; în târg de săteni; în birt de cine dă cu ochii și dacă taci tot, — că cine să-și pună mîntea c'o stricată — se acată de birțasi ba că rachia e rea, că mîncarea a fost prea sărată, ba că ume, ba că alta, dar gura ei nu poate să tacă și — apoi să știi ce spurcată-i la gură. De câte ori n'au scos-o birțasi afară, de ni s'a crăpat obraji de rusine, cu toate că noi nu mergem la birturile, unde trag cu lână; însă vezi dta, la târguri e lume multă și birturile îndesate și de multe ori de silă bucuros te duci și acolo, unde n'ai vrea să-ți calce piciorul”.

„Bine, dar neamurile ei ce zic, de ce o lasă?.. „Hm” — mă întrerupse Cocărtău, clipind ca să îmi deie să înțeleg, că mi-a ghicit gândul — „stiu eu ce vrei dta să zici, că de ce n'au știut-o neamurile în frâu, și de ce noi nu am sfătuit-o, ca să-și tie rostul casei?” Au făcut neamurile, am fă-

tele noastre de bine nu s'au încurajate și sprijinite, nu e vina noastră.

A noastră e numai amărăciunea de a ne vedea părăsiți în străduințele noastre de reculegere bisericăscă. Părăsiți și jertfiți, atunci când confesiunile minoritare câștigă tot ce vor. Cred că On. Redacțiunea ar face un bun lucru, dacă meren ar ține la suprafață această importantă chestiune a catehizării, care își are și rostul său politic-românesc față cu desăgreașă sufletească, ce se desprinde din acțiunea subversivă a sectarilor și din unele scăderi interne, pe cari nu le tăgăduim.

În ce privește celelalte chestiuni sulevate în acel articol, despre alte lucruri de îndreptat în viața noastră bisericăscă, las cuvântul — celor competenți.

Discuțiunile principiare și în termeni mai puțin aspri, decât cei din articolul menționat, și chiar discutarea unor reforme și îmbunătățiri din viața noastră bisericăscă și religioasă, așa cred eu, ar începe bine în cadrele „Solidarității”. Și până atunci cazurile de aberații ale unor singuratici le-ați putea da și în gazetă, pentru îndreptarea celor răi. Dar nu să se apostrofizeze instituțiunea bisericii și să nu fie ocărât întreg clerul pentru câțiva răutăți vrednicie de osândă.

Când așa se va discuta, principiar, bineuros aș lua și eu cuvântul.

Dr. Gh. Ciuhandu
asesor consistorial.

Constituirea cercului de studii al partidului național român.

Membrii partidului național român s'au întrunit Duminică la clubul din Calea Victoriei din București, sub președinția dlui prof. dr. Toma Ionescu.

S'au constituit cercul central de studii al partidului, împărțindu-se acest cerc în 11 secțiuni.

1. Secțiunea organizării și a informațiilor.
2. Secțiunea de drept public.
3. Secțiunea economico-financiară.
4. Secțiunea juridică.
5. Secțiunea tehnică.
6. Secțiunea sociologică și a armoniei sociale.
7. Secțiunea sanitară și a ocrotirilor sociale.
8. Învățământul public și cultele.
9. Apărarea națională.
10. Afacerile externe.
11. Presa.

Se vor înființa secțiuni noi dacă nevoia va cere.

Un birou central va centraliza și va face legătura cu lucrările cercurilor provinciale.

cut și noi, dar din căne slăbim până-i lumea și pământul nu mai scoți. Căci vezi dta, ne părea și nouă rău, când o vedeam așa, fiindcă a fost ciobotăreasă odată în rând cu noi și cu nevestele noastre, iar dela bărbatul ei mulți s'au ajutat în vremuri de lipsă”.

Cocărtău se uita la mine zâmbind a durere — „esti încă tânăr”, grăi el „și multe o să mai vezi în viață”.

Așezat și încet își urmă apoi vorba: „Am făcut noi și ce crozi dta că trebui să facem. I-am dat sfaturi, am luat-o cu noi la târguri, la masă cu noi o pumeam, cu cinste și cu omenie ne purtam cu ea, dar a mers odată de două ori, și apoi se făcea de noi și ne mîntea, când o întrebam, dacă are trăsura, ca să mergă la târg. Atunci am făcut aștecum, ne-am dus eu și cu Simjon la ea și i-am spus, că am tocmit trăsura în trei și pentru târguri cutare și cutare. S'a văzut strămtorată și n'a avut ce face, s'a învoit, că n'avea ce să zică.

Și cât era cu noi la masă se purta bine, dar asta a mers, cât a mers, în urmă ce să vezi? Nu ne așezam bine și ea — țup afară; se întorcea, sta cât sta și iar afară, să vadă de lână, apoi să se uite la târsăt, că acu negustorește și cu târsăt, apoi să spună birtașului, să nu dea nimic chirigiului — așa în cât ne pomenim cu ea roșie la față și cu ochii ca jărăticul. Ne am uitat unul la altul, eu la Simjon, el la mine, amândoi la ea și în urmă iar unul la altul. În sfârșit ce era să facem? Am lăsat-o în știrea Domnului, căci, uite, oricât am fi dorit să ne fie așa, totuși nu puteam nici

CARNETUL NOSTRU.

Atât și nimic mai mult!

Pe cât putem ne arătăm români în toate manifestările noastre, nu atât pentru a dovedi latinitatea noastră, nici pentru că dela ei ne-au rămas multe însușiri în fire, ci mai ales pentru că de multe ori cu un citat latin, cu aplicarea unora din metodele clasice rămase moștenire dela ei, scăpăm din grele încurcături!

De multe ori, în ultimul timp, mai ales în gazetăria de partid — deși nici oratoria de club nu o repugnă — se întrebuintează o metodă rămasă clasică și întrebuintată cu mult succes de străbunul nostru Cicerone. Exabrupto-ul lui Cicerone, cu care își începe prima lui Catilinară: „Quosque tandem abutere...!” este astăzi la modă. Nenorocirea este că se întrebuintează deandosele. Pe când Cicerone își începe discursul prin exabrupto și izbuteste astfel să-și atragă luarea aminte a întregului senat, pentru ca apoi prin argumente și concluzii zdrobitoare să infunde pe conspirator, autorii de discursuri și articole politice procedează invers. Încep printr-o serie de invecțiwe sau afirmații gratuite, ce pot ține loc de introducere și apoi, când te aștepti la o serie de argumente și concluzii zdrobitoare ca și introducerea, te pomenesti cu propoziția: „Atât deocamdată!”

Sfârșitul acesta — recunosc — e cât se poate de isteț, te lasă să înțelegi că autorul știe mai mult, că nu vrea să spună tot. Nu căuta, însă, să răfoeși numerele următoare pentru a vedea ce mai are de spus în aceea chestiune, autorul. Căznă zadarnică! Autorul a spus tot ce a știut, dar pentru că articolului îi lipsea logica, a vrut să aibă un sfârșit de efect.

A reușit? O mare parte din public esc'ază cu nemuritorul Caragiale: „Asta știu că cumbate, Dle!”

Asta pentru gazetarii cinstiți.

Mi-amintesc de un truc întrebuintat acum câțiva ani de o gazetă care și astăzi are un mare tiraj.

Citesc informația: „Cinematograful X. din str. A. nr. B. (e vorba de București) este într-o stare de necurătenie fără pereche. Sala neaerisită neigienică, murdară! Ce face serviciul sanitar și primăria, care sunt datorate a îngriji de sănătatea publică? Dar, vom reveni!”

Peste două numere citesc la informații în aceeași gazetă:

„În numărul nostru de alături s'a strecurat o gravă eroare. S'a trecut din gresală Cinematograful X., care este unul din cele mai curate și mai igienice localuri de cinematograf din București. Cele ce am spus erau destinate cinematografului Y. din str. C. nr. D. Regretând eroarea ținem să atragem atenția organelor în drept asupra acestui din urmă cinematograf!”

noi să umblăm mereu după ea și nici nu era de noi, ca să ne punem alături cu cele cu lână; noi ținem la ai noștri, mergem la birt, vorbim d'ale noastre și curată ne păstrăm cinstea.

„Nu băgăm în brânză nici cu cojocarii, nici cu opincarii și cu, atât mai puțin ne amestecăm cu cele cu lână; ei cu ale lor și noi cu ale noastre”.

„Cum d-voastră nu trageti la birtul, unde se duc, bună oară cojocarii?”

„Ba, câte odată ne imbinăm, dar mai de multe ori ne răsrim, căci între ai tăi tot te simțesti mai bine și apoi nici nu suntem la potriveală: cojocarii sunt prea filozofi, prea nu știu cum, opincarii mâni sparte și cu perii pe limbă și — așa ne desbinăm de ei, noi la un birt, căldărarii la altul și toți ne avem birturile noastre, or unde ar fi târg, la Făget, la Zam, la Dobra, în tot locul stăm să ne oprim.

„Dar cele cu lână...”

Cele cu lână, repezi dl vorba „ce-i cu ele?” Au și ele birtul lor, dar ce birt, de vorboncați, știți să nu păcătuim — Soca, bună, cea cum a lăsat-o Dumnezeu, tot nar fi ajuns până aci căci din neam bun se trage și om i-a fost bărbatul, dacă nu s'ar fi dus la țuți lui Daihoc, și dacă n'ar fi învățat dela ele atâtea năravuri alușite. Și nimic nu te ispitește mai rău decât păcatul, iar dulceața lui îți fură mintile și tot mai afund te bagă în păcate. Sunt un om vârstnic acum și nu vorbesc ca un copil, dar cele cu lână au adus-o unde e; că dta nu știi și nu umblă și nu vezi ce se întâmplă

Cât despre noi, nu putem decât să sfătuim publicul să viziteze fără teamă cinematograful X., care pe lângă un confort modern are filmele cele mai reușite ale Cassei Gaumont!”

N'am urmărit mai departe această dublă lovitură.

Tot așa de pretentios, cu efect, dar cel puțin fără neliniște pentru a 2-a zi, este sfârșitul prin propoziția eliptică:

„Am zis!” Vezi ce puțin că a spus tot ce știe în chestie, că pare a răsufla ușurat de o grea povară, dar în același timp, că are convingerea că a spus lucru mare! E ceva în el din majestatea Regelui-Soare când a spus celebrele cuvinte: „După mine, potopul!”

Mai modest — dar totmai de aceea nu se întrebuintează — ar fi sfârșitul prin propoziția simplă: „Eu am zis!” S'ar traduce: ce am știut am spus, să mai spue și alții mai competenți în materie. Sfârșitul ar fi într'adevăr logic, dar nu de atât efect, și aceasta se caută, mai ales, în materie politică.

În sfârșit, pentru a termina cu frazele de efect — căci sunt multe, dar toate se pot încerca pe calapodul celor citate în această schiță — țin să dau un sfat celor, care simt, că articolul lor n'ar putea fi înghițit de cititor, fără o frază de efect plasată la sfârșit. Presupunând, neapărat, că sunt fără pretenții exagerate, cea mai nemerită frază de efect, este după mine: „Atât și nimic mai mult!” Aceasta lasă să se înțeleagă multe, nu promite nimic, nu poate fi taxată de umflată și are un efect egal cu al celor de mai sus. Și ce urmărim noi prin aceste fraze, decât atât și nimic mai mult?!

C. B.

Societatea „Crișana” la Ineu.

Societatea „Crișana” a studenților universitari din Cluj, a dat în ziua de 19 Ianuarie un festival artistic urmat de dans în comuna Ineu. La începutul părții artistice dl dr. V. Gherman președintele societății prin cuvântul de deschidere a arătat publicului asistent scopul cel urmărește „Crișana”, anume de a întări și răspândi cultura românească în ținuturile celor trei Crișuri.

Corul dirijat cu multă dibăcie de dl I. Lipovan, prim execuția artistică și precisă a mai multor cântări românești, a obținut un succes desăvârșit, iar în solo-uri vocile eiselate și dulci ale dlilor At. Lipovan din Arad și dlui N. Constantin au impresionat adânc asistența.

Conferința dlui S. Pasca, despre „Limba noastră” atât prin forma cât și prin conținutul ei a ridicat în mod considerabil nivelul festivalului.

O parte frumoasă și îndelung aplaudată a ținut doșora Viorica Burdan, executând la pian 2

pe la târguri. De vezi aci în oraș într'un fel, că sunt cu bărbatii lângă ele și la largul lor și unde nu simțesc răcoarea bărbatului, nici frică de gura lumii, acolo să le vezi, că te aj încruc și nu alta. Și zic dar că mi-ți nici o mirare dacă Soca s'a stricat atât de mult.

Ele nu mai lasă ploșca cu rachiu din mână și din vorbe urâte nu mai ies; ba se întrec că fie care mai de care și spun eu, că nici Crăciunul nu-l așteaptă mai cu bucurie, decât ziua, în care pot să plece la târg.

Apoi să fie Soca mai bună decât ele? Ba, păcătoasă să-i zici, dar să-i plângi de milă și să te rogi lui Dumnezeu să te pună între oameni cuminti și de omenie, că oricât de tare să fii păcatul tot se lipește de tine”.

Vorbind atfel: Cocărtău pășia tot mai repede, uneori dădea cu cjudă din mână, iar fața i-se aprinsese. Om bine zidit, călca larg și apăsat și ochii îi scelipiau în focul energiei. Fruntea groasă și brăzdată de încrētături încălcite îi arătau pe omul dârz, pe care cu anevoie îl scoți din ogășele lui. De altfel era bine văzut între măestrii, fiindcă pe vorba lui se putea bizui orișicine. Vorbia mult și din inimă îi iesiau cuvintele; avea mulți dușmani ascunși, căci nu cruța pe nimeni, dar vorba lui nu era pornită din dușmanie, ci mai mult fiindcă ar fi vrut ca toată lumea să fie ca el, să-și vadă bine de rostul casei, și în toate să fie un om la locul lui.

(Va urma).

cu un așa talent și pregătire, ce-o ridică
sîndu-l diletanților.

Dnii V. Caba și L. Oprisa au recitat admirabil
cîteva poezii.

Comedia „Capriciul unui tată” interpretată
cu joc remarcabil de doamna L. Mărcuțiu, A.
Căpă și G. Avramuțiu, a provocat veselie ge-
nerală.

După partea artistică a urmat dans pînă di-
neata.

În pauză întreaga asistență a luat masă comu-
nală care înouămii prin glasul dnor I. Georgia
Dârlea deputat și T. Suciu prim-prietor, au a-
preciaștința tinerilor, cari prin idealismul
vîntul lor cantă a rîdica și entuziasma sufle-

Debutul din Ineu al societății „Crișana” face
mare studenților noștri universitari. — *Coresp.*

Declarațiile d-lui I. G. Duca.

BUCUREȘTI. — Orient Radio. — Dl Duca
Ministru de externe a făcut azi în fața reprezen-
ților presei declarații relativ la situația poli-
tică externă. Dl Duca a spus, că în ce privește
starea Străimtorilor, România a obținut o soluție
satisfacătoare. D-se și-a exprimat speranța, că peocu
la Lausanne va crea un nou aranjament în
starea Străimtorilor, ceea ce însemnă un mare
succes.

Relativ la tratativele cu Rusia, dl Duca a
declarat: Cicerin s'a exprimat la Lausanne în
termeni multe rînduri, că doroste să urmeze trata-
te cu România în vederea rezolvirii pacifice
problemele dintre cele două state. Intre dele-
gații români și Cicerin au și avut loc tratative
d-lui Duca speră, că aceste tratative vor avea un
rezultat favorabil.

La sfîrșit dl Duca a făcut declarații relativ
la relațiile noastre cu Ungaria.

Deschiderea localului Sfatului Negustoresc din Arad.

Ieri seară la orele 7 a avut loc deschiderea
localului Sfatului Negustoresc din Arad, în sala
de restaurantului „Cornul Vîntătorului”.

Președintele asociației negustorești, d. Gh.
Adam, în discursul de deschidere a arătat în-
tîmăritatea ce o are Sfatul Negustoresc pentru
apărarea intereselor comertului.

S-au discutat apoi chestiunea noilor impo-
zite prin cari se introduc sarcini dăunătoare
comertului, și adresa Camerei de
Comerț, care invită Sfatul Negustoresc ca să se
adreseze la raportul Camerei de Comerț înaintat
legislației pentru înfrînarea speculei.

S-au stabilit taxele de membru la 200 lei a-
nu și 20 lei lunar pentru local.

În urma propunerii președintelui G. Adam s'a
decis ca localul să poată fi vizitat și de alte
persoane care nu sunt comercianți dar care sunt
interesate ca membrii în Sfatul Negustoresc.

STIRI TEATRALE

Repertoriul săptămânii.

JOI: „Nevinovatul Don Juan” (Ab. C).

VINEȚI: „Nevinovatul Don Juan” (Ab. A)

SÂMBĂTA: „Mîcșul rege” (Ab. B).

DUMINECA: „Regina Noptii” (Ab. C);

În orele 10 și jum.: Mare cabaret.

Azi-joi se va reprezenta senzaționala nouă
în repertoriul Teatrului orășenesc „Nevinova-
tul Don Juan”. Conținutul foarte distractiv și de
comie irezistibil asigură reușita acestei piese.
Doamna Böske Balogh și Mihail Schmeçzy se vor
prezenta cu ceșe mai moderne dansuri în „Mîncă
de seară”, ce se va reprezenta Sîmbătă seara. În
partea principală Francisc Galetta și M. Halmos.

INFORMAȚIUNI.

*In 29 Ianuarie Compañia dramatică Mari-
oara Voiculescu, va da în Teatrul Orășenesc, o
singură reprezentare extraordinară, jucînd pen-
tru întîia dată „Dansatoarea roșie” piesă în 4
acte de Henry Hirsch.*

*Incepulul la orele 9 seara. Biletele de vânzare
la Librăria Diecezană.*

*REUNIUNEA FEMEILOR ROMÂNE din
Arad va aranja un ceai dansant Duminică la 4
Februarie d. a. la orele 6 în sala Prefecturii.*

*Sperăm că, și anul acesta ceaiul doamnelor ro-
mâne din Arad va fi reușit ca și cele din trecut.*

*SINDICATUL ZIARIȘTILOR MAGHIARI
DIN ARAD la 27 Ianuarie 1923, Sîmbătă seara
la orele 10, aranjează în sala mare a hotelului
Crucea Albă, în beneficiul instituțiilor de bi-
nefacere ale ziariștilor, o serată mascată și costu-
mată.*

*Danae: costum sau toaletă de seară, Domni:
costum, frac sau smoking.*

*Demascarea nu este obligatorie nici după
mîcșul noptii.*

*Ieri au fost arestați indivizii Grosz László,
Grosz Ioan și soția lui Erdélyi Ioan fiind bănuți
pentru furt.*

*Vestitul scriitor Max Nordau a încetat din
Viață la Paris.*

*Moura de apă „SĂRĂCUTA” cu tot aranja-
mentul, cu 1 1/2 jug, pîmînt arab și 4 jughere
pădure din comuna Bocșu română, se vînd; din
mîncă liberă.*

*Reflecții să se adreseze la
CONSTANTIN IORGOVIN
Bocșu-română (Caraș-Severin.)*

Cunoscutul fabricant de perși și mățuri din
localitate, Alexandru Maár, a cerut ieri tribuna-
lului Arad prin avocații săi dr Ștefan Lichtfus și
dr. Felix Bauer introducerea acțiunii pentru in-
solvabilitate. În cererea înaintată fabricantul, care
din mică industrie prin sîrguință de fer a știut să
se ridice la situația de fabricant, a oferit o con-
venție forțată de plată pentru creditorii săi de
sută la sută, adică întregă suma ce i-s'a credi-
tat, dorînd a obține numai o amînare a termenu-
lui.

*Contra influenței gripei spaniolă, precum și
în contra tuturor bolilor ce provin din infecție
ori răceală, cel mai bun leac preventiv este
VINUL FERRUGINOS AL LUI HEIS.*

*E un remediu de supremul efect în cazuri de
enemie, cloroză, malarie, friguri intermitente și
urmările acestora (tumora splinei).*

*Ca remediu preventiv se recomandă la diferite
boli contagioase atât pentru adulți, cât și pentru
copii.*

Farmacia Dr. FÖLDES, Arad.

INSTINTARE. Avem onoare a aduce la cu-
nostința On. Public că am obținut pentru con-
ducerea restaurantului nostru „Cornul Vîntătorului”
angajamentul dîni Iosif Sîrgaș, care a condus
în calitate de director timp de mai mulți ani
„Crucea Albă”. Suntem în credința că și în vii-
tor ne va reuși să mulțumim deplin On. Public.
Cu stimă: Szalpeter și soția lui Sebestyén, pro-
prietari.

BURSA.

ZÜRICH, 24 Ianuarie. — Deschiderea. — Berlin
00250, New-York 536, Londra 2499, Paris 3470, Milano
2550, Praga 1490, Budapesta 02050, Belgrad 490, Var-
sovia 002, Viena 00074.

BUCUREȘTI, 24 Ianuarie. — Inchiderea. — Paris
1370, Berlin 105, Londra 990, New-York 214, Italia 1010,
Elyoția 39.25, Viena 29, Praga 588, Budapesta 750. —
Valute: Mărci 145, leva 115, funți sterlini 960—975,
franci francezi 1320—1325, franci elvețieni 41—41.50,
lire 1025—1030, d'nari 185—190, dolari 209—211, cor.
austriace 29—30, coroane maghiare 7—7.50, coroane
cehoslovace 570—575.

Din Pîncota.

Petrecere populară cu scop filantropic- cultural.

O frumoasă manifestație culturală și umani-
tară a avut loc a doua zi de Crăciun în comuna
noastră.

Corpul didactic primar de stat a organizat
în această zi o petrecere populară, al cărui venit
a fost destinat pentru ajutorarea elevilor orfani
săraci dela școalele primare de stat din localitate.

Petrecerea a reușit pe deplin participînd un
imens public; și în astfel de împrejurări partea
materială înecă a fost asigurată, încasându-se o
frumoasă sumă pentru alinarea suferinței „copi-
ilor nișmanii”.

Programul petrecerii a constat din următo-
arele puncte:

1. Colinda: Din raiul cel luminos (duet). 2.
Tăria Ncmanțului, conferință populară de I. Cri-
șianu. 3. Coroana de oțel, poezie de Dulcu, decla-
mată de F. Faure elev. cl. V. 4. Hora ostașilor de
F. Georgescu (terțet). 5. Neguțătorul, monolog
de P. Zofu, predat de elev. cl. IV. M. Fruja. 6.
Tiganea, după o melodie veche (terțet). 7. La Al-
ba-Iulia, poezie de un soldat necunoscut, decla-
mată de elev. cl. III. M. Drăgălina. 8. Limba
Românească, de I. Wiest (terțet). 9. Epistoală
dela miliție, dialog de P. Zofu, predat de G.
Drăgălina și M. Drăncan. 10. Hai copii! de
Stanz (terțet). 11. Teatru școlar: Și ne țară
peună grădălele noastre, de M. Drăncan, predat de
12 școlari. 12. Diferite jocuri naționale.

Toate punctele din program 1, 3—12 au fost
executate cu succes de elevi sub conducerea dîni
inv. de stat Teodor Mișcoiu.

Terțetul „Hai copii!” — prin accentele armo-
nioase — variate parea o simfonie din cele mai
captivante.

S-au început apoi horele și ardelenele întai cu
elevii apoi publicul de toate nuanțele, tineri bă-
trîni, durînd animația și voia bună pînă în zori.

A înecurs total lei 3519. Detrase spesele pentru
aranjare 2219. A rămas venit curat lei 1300.

Din venitul net 20% la augmentarea fondu-
lui cultural „Iosif Moldovan”, lei 260.

La acest rest de 1040 lei se adaugă colecția nr.
1, emisă de direcțiune, colecțanți fiind dîni inv.
A. Schmidt și doșora inv. Franzen în suma de
lei 765. Fac 1805.

Detrase spesele pentru îmbrăcarea și încălța-
rea alor 18 elevi săraci orfani în aceeași sumă,
lei 1805.

Cătră suma de 1805 destinată pentru ajutara-
rea elevilor săraci, se mai adaugă materialul
colecției nr. 2, emisă de direcțiune, colecțanți fiind
d. inv. M. Musca.

Fie că aceste ofrande să devină un balsam
mîngăietor pentru bieții noștri copilași.

Aducem mulțumita noastră sinceră tuturor a-
celor PT, damni și corporațiuni, cari au contri-
buit cu obolul lor la realizarea acestei nobile
ținte. — *Bujecanul.*

CORESPONDENȚI ÎN ȘASE LUNI!

FAPTE ȘI NU VORBE!

După o activitate de 15 ani, am dovedit cu mîile de ab-

solvenți ai cursului meu
că fac din domnișoare,
fineri și adulți cu bună
voință la învățatură,
buni corespondenți în lim-
bile: franceză, engleză, ger-
mană, română și să se
exprime ușor și corect în
aceste limbi. Mil de absol-
venți ai cursului meu îmi
sunt recunoscători fiindcă
și-au putut crea o exis-
tență absolvind cursul meu.

Prof. Jean Goldberg Arad,
Str. Eminescu No. 9, Et. II.

Iosif Reiner

absolventul școlii mecanice de stat pt. arta orologelor din Budapesta. Deposit de oroloage și atelier
pt. reparări precize. Arad, Bulev. Regele Ferdinand (f. József fõh.) 12. Pentru aur dau preț urcat! Ba214

